

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

Briuselis, 2014 m. birželio 27 d.

EUCO 79/14

**CO EUR 4
CONCL 2**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2014 M. BIRŽELIO 26–27 D.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos (2014 m. birželio 26–27 d.) išvados.

Europos Vadovų Taryba susitarė Europos Parlamentui kandidatui į Europos Komisijos pirmininkus pasiūlyti Jeaną-Claude'ą Junckerį. Šiame kontekste ji susitarė dėl kitų penkerių metų strateginės pagrindinių prioritetų darbotvarkės. Ji paprašė ES institucijų ir valstybių narių savo darbe visiškai įgyvendinti šiuos prioritetus.

Europos Vadovų Taryba apibrėžė artimiausiems metams skirtas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės teisėkūros ir veiksmų planavimo strategines gaires (žr. I skyrių) ir taip pat nagrinėjo kai kuriuos susijusius horizontaliuosius klausimus. Ji užbaigė 2014 m. Europos semestrą ir paragino dėti papildomų pastangų siekiant stiprinti Europos gebėjimą užtikrinti ekonomikos augimą ir kurti daugiau darbo vietų. Europos Vadovų Taryba įvertino pažangą, padarytą siekiant spalio mėn. priimti galutinį sprendimą dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, ir pritarė tam, kad nedelsiant būtų įgyvendintos Europos atsparumui stiprinti ir jos energetiniam saugumui didinti skirtos skubiausios priemonės. Rengiantis spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimui, Tarybos buvo paprašyta toliau analizuoti kitas ES energetiniam saugumui didinti skirtas vidutinio–ilgojo laikotarpio priemones.

Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino tai, kad pasirašyti Europos Sąjungos ir Gruzijos bei Europos Sąjungos ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimai, įskaitant nuostatas dėl išsamių ir visapusiškų laisvosios prekybos erdvių, ir pasirašytos likusios Europos Sąjungos ir Ukrainos asociacijos susitarimo nuostatos ir nuostatos dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės.

I. LAISVĖ, SAUGUMAS IR TEISINGUMAS

1. Vienas iš pagrindinių Sąjungos tikslų – sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę be vidaus sienų ir visapusiškai gerbiant pagrindines teises. Šiuo tikslu turi būti imtasi nuoseklių politikos priemonių prieglobsčio, imigracijos, sienų ir policijos bei teisminio bendradarbiavimo srityse, vadovaujantis Sutartimis ir jų atitinkamais protokolais.
2. Visi savo piliečius saugančios ir veiksmingos teisės žmonėms Sąjungoje ir už jos ribų užtikrinančios Europos aspektai yra tarpusavyje susiję. Sėkmė ar nesėkmė vienoje srityje priklauso nuo veiklos efektyvumo kitose srityse, taip pat nuo sinergijos su susijusių sričių politika. Daugelio laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės uždavinių sprendimui daro įtaką santykiai su trečiosiomis šalimis, o tam reikia tobulinti ES vidaus ir išorės politikos sąsają. Tai turi būti atspindėta ES institucijų ir įstaigų tarpusavio bendradarbiavime.

3. Remiantis ankstesnėmis programomis, dabartinis bendras prioritetas – nuosekliai perkelti į nacionalinę teisę priimtus teisės aktus ir politikos priemones, veiksmingai juos įgyvendinti ir konsoliduoti. Itin svarbu bus intensyvuoti operatyvinį bendradarbiavimą, naudojantis informacinių ir ryšių technologijų inovacijų potencialu, sustiprinti įvairių ES agentūrų vaidmenį ir užtikrinti strateginį ES lėšų naudojimą.
4. Artimiausiais metais toliau plėtojant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, bus nepaprastai svarbu užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą ir propagavimą, įskaitant duomenų apsaugą, kartu sprendžiant su saugumu susijusius klausimus, be kita ko, palaikant santykius su trečiosiomis šalimis, ir ne vėliau kaip 2015 m. priimti patikimą ES bendrąją duomenų apsaugos sistemą.
5. Sąjungai, susiduriančiai su tokiais uždaviniais kaip nestabilumas daugelyje pasaulio vietų, taip pat pasaulinės ir Europos demografinės tendencijos, reikalinga veiksminga ir tinkamai valdoma migracijos, prieglobsčio ir sienų politika, pagrįsta Sutartyje nustatytais solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principais, vadovaujantis SESV 80 straipsniu ir jį veiksmingai įgyvendinant. Būtinai visapusiškas požiūris, kurio laikantis būtų optimizuota teisėtos migracijos teikiama nauda ir suteikta apsauga tiems, kuriems jos reikia, kartu ryžtingai kovojant su neteisėta migracija ir veiksmingai valdant ES išorės sienas.
6. Kad Europa išliktų patrauklia vieta talentų ir gebėjimų turintiems asmenims, ji turi plėtoti strategijas siekiant kuo geriau išnaudoti teisėtos migracijos teikiamas galimybes taikant nuoseklias ir veiksmingas taisykles, pasitelkiant dialogą su verslo bendruomene ir socialiniais partneriais. Sąjunga taip pat turėtų remti valstybių narių pastangas siekiant aktyvios integracijos politikos, kuria būtų skatinama socialinė sanglauda ir ekonomikos dinamiškumas.

7. Siekiant įvykdyti Sąjungos įsipareigojimą užtikrinti tarptautinę apsaugą, būtina tvirta Europos prieglobsčio politika, grindžiama solidarumu ir atsakomybe. Absoliutus prioritetas – visiškas bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) perkėlimas į nacionalinę teisę ir veiksmingas jos įgyvendinimas. Tai turėtų užtikrinti aukštus bendrus standartus ir tvirtesnį bendradarbiavimą, sudarant vienodas sąlygas, kad prieglobsčio prašytojams būtų suteiktos tos pačios procedūrinės garantijos ir tokia pati apsauga visoje Sąjungoje. Tuo pačiu turėtų būti sustiprintas Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) vaidmuo, visų pirma skatinant vienodai taikyti *acquis*. Suderinus praktiką bus padidintas tarpusavio pasitikėjimas ir sudaryta galimybė ateityje pereiti prie kitų priemonių.
8. Esminė ES migracijos politikos dalis – šalinti pagrindines neteisėtos migracijos srautų priežastis. Ši veikla ir neteisėtos migracijos prevencija bei kova su ja padės išvengti į pavojingas keliones besileidžiančių migrantų žūtis. Tvarų sprendimą galima rasti tik intensyvinant bendradarbiavimą su kilmės ir tranzito šalimis, be kita ko, teikiant paramą, skirtą jų migracijos ir sienų valdymo pajėgumams stiprinti. Migracijos politika turi tapti daug tvirtesne neatsiejama Sąjungos išorės ir vystymosi politikos dalimi, taikant principą „parama pagal pažangą“ ir remiantis visuotiniu požiūriu į migraciją ir judumą. Daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama šiems aspektams:
- regioninių apsaugos programų stiprinimui ir išplėtimui, visų pirma netoli nuo kilmės regionų, glaudžiai bendradarbiaujant su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru (UNHCR); turi būti daugiau prisidedama prie pasaulinių pastangų perkėlimo srityje, visų pirma atsižvelgiant į dabartinę užsitęsusią krizę Sirijoje;
  - tvirtesniai neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis problemos sprendimui, daug dėmesio skiriant prioritetinėms šalims ir maršrutams;
  - veiksmingos bendros grąžinimo politikos nustatymui ir susitarimuose su trečiosiomis šalimis nustatytų readmisijos įsipareigojimų vykdymo užtikrinimui;
  - visapusiškam Viduržemio jūros regiono specialios paskirties darbo grupės nustatytų veiksmų įgyvendinimui.

9. Atsižvelgiant į tai, kad Šengeno erdvė suteikia žmonėms galimybę keliauti be kontrolės kertant vidaus sienas ir kad didėja į ES keliaujančių žmonių skaičius, būtina veiksmingai valdyti ES bendras išorės sienas, kad būtų užtikrinta tvirta apsauga. Sąjunga turi sutelkti visas savo turimas priemones, kad teiktų valstybėms narėms paramą joms vykdančią šią užduotį. Šiuo tikslu:

- turėtų būti ekonomiškai efektyviai modernizuotas integruotas išorės sienų valdymas, kad būtų užtikrintas pažangus sienų valdymas, apimantis atvykimo ir išvykimo sistemą bei Registruotų keliautojų programą, kuri vykdyti padėtų naujoji didelės apimties IT sistemų valdymo agentūra („eu-LISA“);
- agentūra FRONTEX, kaip viena iš priemonių, padedančių užtikrinti Europos solidarumą sienų valdymo srityje, turėtų sustiprinti savo operatyvinę pagalbą, visų pirma siekiant remti valstybes nares, susiduriančias su stipriu spaudimu prie išorės sienų, ir gebėti aktyviau reaguoti į sparčius migracijos srautų pokyčius, visapusiškai naudodamasi naująja Europos sienų stebėjimo sistema EUROSUR;
- ilgalaikio FRONTEX plėtojimo kontekste turėtų būti išnagrinėta galimybė sukurti Europos sienos apsaugos pareigūnų sistemą, kad būtų sustiprinti kontrolės ir stebėjimo pajėgumai prie mūsų išorės sienų.

Tuo pačiu metu turi būti modernizuota bendra vizų politika, sudarant palankesnes sąlygas teisėtai keliauti ir vykdančią tvirtesnę konsulinį bendradarbiavimą Šengeno klausimais vietos lygiu, kartu išlaikant aukštą saugumo lygį ir įgyvendinant naująją Šengeno valdymo sistemą.

10. Itin svarbu garantuoti Europos piliečiams tikrą saugumo erdvę pasitelkiant operatyvinę policijos bendradarbiavimą bei užkertant kelią sunkių formų ir organizuotam nusikalstamumui, įskaitant prekybą žmonėmis ir neteisėtą jų gabenimą, taip pat korupcijai ir su jais kovojant. Kartu reikia veiksmingos ES kovos su terorizmu politikos, kurią vykdant visi atitinkami subjektai glaudžiai bendradarbiautų, integruojant kovos su terorizmu vidaus ir išorės aspektus. Todėl Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina ES kovos su terorizmu koordinatoriaus vaidmenį. Kovojant su nusikalstamumu ir terorizmu, Sąjunga turėtų remti nacionalines valdžios institucijas sutelkdama visas teisminio ir policijos bendradarbiavimo priemones ir užtikrindama, kad būtų sustiprintas Europolo ir Eurojusto atliekamas koordinuojamasis vaidmuo, be kita ko:
- iki 2015 m. vidurio atliekant vidaus saugumo strategijos peržiūrą ir ją atnaujinant;
  - gerinant tarpvalstybinio masto keitimąsi informacija, įskaitant informaciją iš nuosprendžių registų;
  - toliau plėtojant visapusišką požiūrį į kibernetinį saugumą ir elektroninius nusikaltimus;
  - užkertant kelią radikalizacijai bei ekstremizmui ir imantis veiksmų siekiant spręsti su užsienio kovotojų reiškiniu susijusius klausimus, be kita ko, veiksmingai naudojantis esamomis ES priemonėmis, skirtomis teikti perspėjimus visos ES mastu, ir parengiant tokias priemones kaip ES keleivio duomenų įrašo sistema.
11. ES itin svarbu užtikrinti sklandų tikros Europos teisingumo erdvės, kurioje gerbiamos valstybių narių skirtingos teisinės sistemos ir tradicijos, veikimą. Todėl turėtų būti toliau stiprinamas tarpusavio pasitikėjimas viena kitos teisingumo sistemomis. Patikima Europos teisingumo politika bus prisidedama prie ekonomikos augimo, padedant įmonėms ir vartotojams gauti naudos iš patikimos verslo aplinkos vidaus rinkoje. Reikia toliau imtis veiksmų siekiant:
- propaguoti ES teisės aktų nuoseklumą ir aiškumą piliečiams ir įmonėms;
  - supaprastinti galimybes naudotis teise kreiptis į teismą, skatinti veiksmingą teisinę gynybą ir skatinti taikyti technologines inovacijas, be kita ko, naudotis e. teisingumo paslaugomis;

- toliau dėti pastangas stiprinti kaltinamųjų ir įtariamųjų teises baudžiamuosiuose procesuose;
  - išnagrinėti asmenų, visų pirma vaikų, teisių teismo procesuose stiprinimo galimybes, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas teismo sprendimų šeimos teisės srityje ir tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bei komercinėse bylose vykdymo užtikrinimui;
  - didinti aukų apsaugą;
  - stiprinti sprendimų ir teismo sprendimų civilinėse ir baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimą;
  - stiprinti valstybių narių valdžios institucijų tarpusavio keitimąsi informacija;
  - kovoti su sukčiavimo veiksmais ir ES biudžetui padaroma žala, be kita ko, darant pažangą derybose dėl Europos prokuratūros;
  - sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinei veiklai ir operatyviniam bendradarbiavimui;
  - rengti daugiau mokymo kursų specialistams;
  - sutelkti atitinkamų ES agentūrų, pavyzdžiui, Eurojusto ir Pagrindinių teisių agentūros (FRA), ekspertines žinias.
12. ES piliečių teisė laisvai judėti, gyventi ir dirbti kitose valstybėse narėse yra viena iš Europos Sąjungos pagrindinių laisvių, todėl reikia užtikrinti jos apsaugą, be kita ko, nuo galimo piktnaudžiavimo ar nesąžiningų reikalavimų.
13. Europos Vadovų Taryba ragina ES institucijas ir valstybes nares užtikrinti tinkamą su šiomis gairėmis susijusią tolesnę veiklą teisėkūros ir įgyvendinimo srityje; 2017 m. ji atliks laikotarpio vidurio peržiūrą.

II. EKONOMIKOS AUGIMAS, KONKURENCINGUMAS IR DARBO VIETŲ KŪRIMAS

A. EUROPOS SEMESTRAS

14. Pastarojo meto ekonomikos atsigavimo požymiai teikia vilčių ir parodo, kad bendros valstybių narių ir ES institucijų pastangos duoda rezultatų. Ekonomika vėl pradėjo augti, o užimtumo lygis šiek tiek didėja, nors daugelyje Europos vietų nedarbo lygis, ypač jaunimo nedarbo lygis, vis dar yra beprecedentis ir netoleruotinas. Skurdas ir socialinė atskirtis tebekelia itin didelį susirūpinimą.
15. Valstybėms narėms dedant pastangas padaryta pažanga koreguojant makroekonominį disbalansą, o viešųjų finansų būklė toliau gerėja. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad keliose valstybėse narėse nutraukta perviršinio deficito procedūra. Reikėtų pasinaudoti dabartinės ES fiskalinės sistemos teikiamomis galimybėmis, kad būtų užtikrinta fiskalinės drausmės ir poreikio remti ekonomikos augimą pusiausvyra. Atsižvelgiant į nuolat aukštą skolos ir nedarbo lygį bei į nedidelį nominaliojo BVP augimą, taip pat į uždavinius, susijusius su visuomenės senėjimu ir paramos darbo vietų kūrimui teikimu, ypač jaunimui, fiskalinis konsolidavimas turi būti tęsiamas ekonomikos augimui palankiomis sąlygomis ir diferencijuotai. Itin daug dėmesio turėtų būti skirta struktūrinėms reformoms, kuriomis stiprinamas ekonomikos augimas ir gerinamas fiskalinis tvarumas, be kita ko, pasitelkiant tinkamą fiskalinių priemonių ir struktūrinių reformų vertinimą, tuo pačiu kuo geriau pasinaudojant lankstumu, numatytu esamose Stabilumo ir augimo pakto taisyklėse. Šiame kontekste Komisija iki 2014 m. gruodžio 14 d. pateiks ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES valdymo sistemos (šešių teisės aktų rinkinys ir dviejų teisės aktų rinkinys), kaip numatyta ES teisėje.
16. Ekonomikos atsigavimas tebėra trapus ir netolygus, tad reikia toliau dėti ir stiprinti pastangas įgyvendinti ekonomikos augimą skatinančias struktūrines reformas siekiant didinti Europos gebėjimą užtikrinti augimą ir kurti daugiau bei geresnių darbo vietų. Reikia imtis daugiau veiksmų siekiant sumažinti darbo mokesčių pleišta, pertvarkyti produktų ir paslaugų rinkas ir viešojo administravimo įstaigas, gerinti verslui ir moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms skirtą aplinką, sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą, stiprinti tinklų pramonės šakų veikimą ir reformuoti švietimo sistemas.

17. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba iš esmės patvirtino konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir taip užbaigė 2014 m. Europos semestrą. Siekiant paspartinti ekonomikos augimą yra itin svarbu jas įgyvendinti. Remdamosi nacionalinės atsakomybės ir socialinio dialogo principais, valstybės narės, ateityje priimdamos sprendimus dėl biudžeto, struktūrinių reformų ir užimtumo bei socialinės politikos, turėtų laikytis šių rekomendacijų. Taryba ir Komisija toliau stebės, kaip įgyvendinamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos, ir prireikus imsis veiksmų.

Reglamentavimo kokybė

18. Remdamasi Komisijos komunikatu, Europos Vadovų Taryba apžvelgė pažangą, padarytą reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos srityje. Komisija, kitos ES institucijos ir valstybės narės padarė didelę pažangą įgyvendindamos programą REFIT, todėl reguliavimo našta buvo veiksmingai sumažinta. Europos Vadovų Taryba mano, kad reglamentavimo kokybė turėtų likti institucijų veiklos prioritetu. Tam reikia tvirto įsipareigojimo teisėkūros veikloje stengtis supaprastinti reglamentavimą ir mažinti naštą, ir viso teisėkūros proceso metu reikia geriau naudotis poveikio įvertinimais ir *ex post* įvertinimais, tiek ES, tiek nacionaliniu lygiu.
19. Europos lygio reglamentavimo kokybės priemonės turėtų papildyti valstybių narių reglamentavimo kokybės iniciatyvos. Todėl, įgyvendindamos ES teisės aktus, valstybės narės turėtų visapusiškai naudotis reglamentavimo lankstumo nuostatomis mažųjų ir vidutinių įmonių naudai.
20. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą išsamiai išnagrinėti Komisijos komunikatą. Komisijos, kitų ES institucijų ir valstybių narių prašoma toliau įgyvendinti programą REFIT siekiant plataus užmojo rezultatų, atsižvelgiant į vartotojų ir darbuotojų apsaugos, taip pat sveikatos ir aplinkos aspektus.

B. KLIMATAS IR ENERGETIKA

21. Europos Vadovų Taryba įvertino pažangą, padarytą siekiant spalio mėn. priimti galutinį sprendimą dėl 2030 m. klimato ir energetikos strategijos, laikantis jos 2014 m. kovo mėn. išvadų. Šiame kontekste ji pabrėžė, kad svarbu skubiai plėtoti pagrindinius strategijos aspektus, ir tikisi, kad visų pirma ne vėliau kaip liepos mėn. Komisija pristatys Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos peržiūrą ir tai, kaip energijos vartojimo efektyvumas gali prisidėti prie 2030 m. klimato ir energetikos strategijos. Ji dar kartą patvirtina, koks svarbus yra 2014 m. rugsėjo mėn. įvyksiantis JT aukščiausiojo lygio susitikimas klimato kaitos klausimais, ir patvirtina, kad konkretus ES tikslas 2030 m. išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo srityje bus visiškai suderintas su sutartu plataus masto 2050 m. ES tikslu.
22. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino Komisijos parengtą Europos energetinio saugumo strategiją (EESS), ir remiantis ja įvyko pirmoji diskusija. EESS yra glaudžiai susijusi su 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija. Europos Vadovų Taryba ragina dėti daugiau pastangų siekiant sumažinti didelę Europos energetinę priklausomybę ir remia tai, kad nedelsiant būtų įgyvendintos skubiausios priemonės, kuriomis siekiama stiprinti Europos atsparumą ir didinti jos energetinį saugumą trumpuoju laikotarpiu, iki prasidedant 2014–2015 m. žiemai. Ji visų pirma susitaria, kad:
- atsižvelgiant į trumpalaikio tiekimo sutrikimo rizikos įvertinimus, bus stiprinami esami ekstremaliųjų situacijų ir solidarumo mechanizmai, įskaitant dujų atsargų laikymą, ekstremaliųjų situacijų infrastruktūrą ir priešingos krypties srautus, siekiant šalinti šią riziką visų pirma pažeidžiamiausiose valstybėse narėse;
  - siekiant didinti ES energetinį saugumą, turėtų būti toliau investuojama į atitinkamą energetikos infrastruktūrą, įskaitant investicijas, susijusias su trečiosiomis šalimis, visiškai laikantis visų ES vidaus rinkos ir konkurencijos taisyklių, kurių laikymasis turi būti nuosekliai užtikrinamas;

- ES bendradarbiaus su savo tarptautiniais partneriais, kad būtų sumažinta energijos tiekimo sutrikimo rizika;
- turėtų būti sustiprinta Energijos bendrija, kuria siekiama išplėsti ES energetikos srities *acquis* aprėptį įtraukiant plėtros ir kaimynystės priemonėje dalyvaujančias šalis, kad būtų užtikrintas *acquis* taikymas tose šalyse.

Rengiantis spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimui, Europos Vadovų Taryba paprašė Tarybos toliau analizuoti kitas ES energetiniam saugumui didinti skirtas vidutinio–ilgojo laikotarpio priemones, remiantis Komisijos parengta EESS. Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad svarbu užtikrinti energijos vartojimo efektyvumą, tolesnį vidaus gamybos plėtojimą, tolesnį Europos energijos rinkos įgyvendinimą ir integraciją remiantis regioniniu požiūriu, didinant skaidrumą dujų rinkoje, ir skatinant kurti trūkstantią infrastruktūrą, kad iki 2015 m. valstybės narės nebebūtų atskirtos nuo Europos dujų ir elektros energijos tinklų. Laikantis tikslo iki 2014 m. pabaigos baigti kurti Europos energijos rinką, turi būti didinamas tarpusavio sujungiamumas, be kita ko, toliau nagrinėjant Komisijos pasiūlytą naują su tarpusavio jungtimis susijusį tikslą.

23. Europos Vadovų Taryba ne vėliau kaip 2014 m. spalio mėn. priims galutinį sprendimą dėl naujosios klimato ir energetikos politikos strategijos, be kita ko, dėl tolesnių priemonių, kuriomis siekiama didinti Europos energetinį saugumą, ir dėl konkrečių 2030 m. su tarpusavio jungtimis susijusių tikslų. Bus sutelktos visos pastangos siekiant tai padaryti iki šio sutarto termino.
24. Europos Vadovų Taryba taip pat remia Romos G7 Energetikos iniciatyvą, kuri padeda įgyvendinti politiką, kad būtų sukurta konkurencingesnė, labiau diversifikuota ir atsparesnė energetikos sistema, kurioje išmetama mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, skatinant naudoti saugias ir tvarias technologijas.

III. KITAS INSTITUCINIS CIKLAS

25. Europos Vadovų Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Europos Parlamentui kandidatu į Europos Komisijos pirmininkus siūlomas Jeanas-Claude'as Junckeris. Europos Vadovų Tarybos pirmininkas ves konsultacijas dėl kitų asmenų, kurie turi būti paskirti.
26. Ji susitarė dėl priedamos strateginės darbotvarkės. Ji prašo ES institucijų ir valstybių narių savo darbe visiškai įgyvendinti šiuos prioritetus. Be to, institucijos šia darbotvarke remsis rengdamos metines ir daugiametes programas, taip pat vykdydamos teisėkūros planavimą; jos savo darbą turėtų organizuoti atitinkamai. Europos Vadovų Taryba užtikrins, kad šių strateginių prioritetų įgyvendinimas būtų reguliariai stebimas.
27. Jungtinė Karalystė pareiškė tam tikrų nuogastavimų dėl būsimo ES vystymosi. Į šiuos nuogastavimus reikės atsižvelgti.

Todėl Europos Vadovų Taryba pažymėjo, kad vis glaudesnės sąjungos koncepcija sudaro sąlygas skirtingai įvairių šalių integracijai, suteikiant galimybę toms, kurios nori didesnės integracijos, judėti pirmyn ir kartu gerbiant norą tų, kurios nepageidauja didesnės integracijos.

Kai pradės veikti naujoji Europos Komisija, Europos Vadovų Taryba, vadovaudamasi Europos Sutartimis, apsvarstys ateityje taikytiną Europos Komisijos pirmininko skyrimo procesą.

IV. KITI KLAUSIMAI

28. Europos Vadovų Taryba pasveikino Lietuvą dėl to, kad vykdydama patikimą ekonominę, fiskalinę ir finansų politiką ji pasiekė reikiamą konvergencijos lygį, ir palankiai įvertino tai, kad Lietuva įvykdė visus Sutartyje nustatytus konvergencijos kriterijus. Ji patvirtino Komisijos pasiūlymą, kad 2015 m. sausio 1 d. Lietuvoje būtų įvestas euras.

Ukraina

29. Primindama kovo 6 d. ir gegužės 27 d. valstybių ir vyriausybių vadovų pareiškimus dėl Ukrainos, kovo 21 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas ir birželio 23 d. Užsienio reikalų tarybos išvadas, Europos Vadovų Taryba pareiškia remianti praeitą savaitę Prezidento P. Porošenko paskelbtą taikos planą. Ji atkreipia dėmesį į Rusijos Prezidento deklaraciją, kuria iš esmės pritariama taikos planui, ir Federacijos Tarybos sprendimą atšaukti leidimą naudoti Rusijos pajėgas karinei intervencijai Ukrainoje.
30. Europos Vadovų Taryba apgailestauja, kad paskelbus paliaubas kariniai veiksmai nebuvo visiškai nutraukti, nors Ukrainos valdžios institucijos paliaubų laikosi. Todėl ji ragina visas šalis iš tikrųjų įsipareigoti įgyvendinti taikos planą ir įtvirtinti karinių veiksmų nutraukimą. Ji ragina Rusijos Federaciją aktyviai pasinaudoti savo įtaka nelegaliai ginkluotoms grupuotėms ir sustabdyti ginklų ir kariautojų srautą per sieną, kad būtų greitai pasiekta realių deeskalacijos rezultatų. Europos Vadovų Taryba remia ESBO vykdomą taikos plano įgyvendinimo stebėseną ir ESBO vaidmenį remiant paliaubas ir siekiant nustatyti veiksmingą sienos kontrolę.
31. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą remti ekonominio stabilizavimo procesą Ukrainoje ir palankiai vertina dvi neseniai Komisijos išmokėtas dideles sumas (iš viso 750 mln. EUR) pagal Sutartį dėl paramos valstybei stiprinti ir teikiant makrofinansinę paramą. Todėl Europos Vadovų Taryba laukia paramos teikėjų aukšto lygio koordinavimo posėdžio Ukrainos klausimais, kurį numatyta surengti liepos 8 d. Briuselyje.

32. Atsižvelgdama į savo kovo mėn. išvadas ir sprendimą nepripažinti neteisėtos Krymo ir Sevastopolio aneksijos, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos atliktą darbą šiai politikai įgyvendinti ir sprendimą uždrausti importuoti prekes iš Krymo ir Sevastopolio, kurioms nėra išduotas Ukrainos sertifikatas.
33. Europos Vadovų Taryba primena, kad Europos Komisija, EIVT ir valstybės narės atlieka parengiamąjį darbą, susijusį su tikslinėmis priemonėmis, kaip ji paprašė kovo mėn., kad nedelsiant būtų galima imtis tolesnių veiksmų. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba tikisi, kad iki birželio 30 d., pirmadienio, jau bus įvykdyti šie veiksmai:
- susitarta dėl tikrinimo mechanizmo, kurio stebėseną vykdys ESBO, skirto paliauboms ir veiksmingai sienų kontrolei;
  - Ukrainos valdžios institucijoms sugrąžinti trys pasienio kontrolės punktai (Izvarino, Dolžanskij, Krasnopartizansk);
  - paleisti įkaitai, įskaitant visus ESBO stebėtojus;
  - pradėtos esminės derybos dėl Prezidento P. Porošenko taikos plano įgyvendinimo.

Taryba įvertins padėtį ir prireikus priims reikalingus sprendimus.

Europos Vadovų Taryba pabrėžia esanti pasirengusi bet kuriuo metu surengti naują susitikimą dėl tolesnių reikšmingų ribojamųjų priemonių.

*****

34. Europos Vadovų Taryba patvirtino 2014 m. birželio 24 d. Tarybos išvadas dėl Albanijos.
-

STRATEGINĖ SAJUNGOS KINTANČIAME PASAULYJE DARBOTVARKĖ

2014 m. gegužės mėn. Europos rinkimais buvo pradėtas naujas teisėkūros ciklas. Šis politinio atsinaujinimo etapas prasideda būtent dabar, kai mūsų šalys pradeda atsigauti po kelerius metus trukusios ekonomikos krizės ir didėja visuomenės nusivylimas politika. Būtent dabar reikia nustatyti, kam norėtume, kad Sąjunga skirtų daugiausia dėmesio, ir apibrėžti, kaip norėtume, kad ji veiktų.

Šiandien Europos Vadovų Taryba susitarė dėl penkių visa apimančių prioritetų, kuriais bus grindžiamas Europos Sąjungos darbas per ateinančius penkerius metus: stipresnės ekonomikos šalys su daugiau darbo vietų, visuomenė, turinti galimybių įgalinti ir apsaugoti, saugi ateitis energetikos ir klimato srityse, patikima pagrindinių laisvių erdvė, veiksmingi bendri veiksmai pasaulyje.

Atsižvelgiant į mūsų visuomenės laukiančius svarbius iššūkius, veiksmai šiose srityse yra itin svarbūs. Nors atsigavimas Europoje įgauna pagreitį, didžiausią susirūpinimą mums ir toliau kelia nedarbas, ypač jaunimo, o nelygybė vis didėja. Tuo tarpu pasaulio ekonomika sparčiai kinta. Skaitmeniniame amžiuje dėl lenktyniavimo dėl inovacijų, gebėjimų ir rinkų visos mūsų šalys yra priverstos numatyti pokyčius ir prisitaikyti, kad galėtų klestėti. Menki gamtos ištekliai, energijos kainos ir klimato kaitos poveikis yra pagrindiniai iššūkiai; šiuo metu Europos energetinė priklausomybė yra jos silpnoji vieta. Radikalėjimas ir ekstremizmas kelia nerimą visame pasaulyje. Geopolitinis stabilumas prie mūsų pačių sienų negali būti laikomas savaime suprantamu. Demografinės tendencijos sukelia sunkumų, nes dėl visuomenės senėjimo daromas papildomas spaudimas socialinės gerovės sistemoms, o nelegalių migrantų srautų klausimas turi būti sprendžiamas bendrai ir imantis suderintų veiksmų.

Šiomis aplinkybėmis pagrindinis Sąjungos veiklos ateinančiais metais tikslas turi būti visuomenės parengimas ateičiai ir pasitikėjimo stiprinimas.

Europos šalių padėtis unikali tuo, kad jos tiek atskirai, tiek kartu kaip Sąjunga, gali nulemti pokyčius. Mūsų įvairovė yra vertybė, o vienybė suteikia stiprybės. Mūsų Sąjungoje bendradarbiavimo ir integracijos lygiai skiriasi. Mūsų plėtros politika ir toliau skatinama demokratija ir klestėjimas.

Vadovaudamasi subsidarumo ir proporcingumo principais Sąjunga turi sutelkti savo veiksmus srityse, kuriose galimi realūs pokyčiai. Ji turėtų susilaikyti nuo veiksmų, jei valstybės narės tuos pačius tikslus gali pasiekti geriau. Sąjungos patikimumas priklauso nuo jos gebėjimo garantuoti tinkamą tolesnę veiklą, susijusią su sprendimais ir įsipareigojimais. Tam reikia tvirtų ir patikimų institucijų; taip pat bus naudingas aktyvesnis nacionalinių parlamentų dalyvavimas. Svarbiausia, turėtų būti akcentuojami konkretūs rezultatai toliau nurodytose penkiose srityse.

1. Darbo vietas, ekonomikos augimą ir konkurencingumą užtikrinanti Sąjunga

Mūsų šalis atsigauna po giliausios šios kartos ekonomikos krizės. Matome, kad pastangos ir reformos duoda rezultatų. Tačiau prie praeities pažadų neketinama grįžti. Tebėra neišspręstų svarbių problemų, susijusių su lėtu ekonomikos augimu, dideliu nedarbu, nepakankamomis viešosiomis ir privačiosiomis investicijomis, makroekonominiu disbalansu, valstybės skola ir konkurencingumo stoka. Laikomės Stabilumo ir augimo pakto. Visos mūsų šalys turi toliau vykdyti struktūrines reformas. Be jokios abejonės, mūsų bendra stiprybė priklauso nuo kiekvienos šalies sėkmės. Todėl Sąjunga turi imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas, padidintos investicijos, kuriama daugiau bei geresnių darbo vietų ir skatinamos konkurencingumui palankios reformos. Tam taip pat reikia kuo geriau pasinaudoti lankstumu, kurį suteikia esamos Stabilumo ir augimo pakto taisyklės.

Būsima strategijos „Europa 2020“ peržiūra suteiks puikią galimybę ją visiškai suderinti su šia strategine darbotvarke.

Todėl prioritetai, kuriuos nustatome Sąjungai kitiems penkeriems metams, yra:

- **visapusiškai išnaudoti bendrosios rinkos potencialą visais aspektais**, užbaigiant kurti produktų ir paslaugų vidaus rinką; iki 2015 m. užbaigiant kurti bendrąją skaitmeninę rinką;
- **skatinti verslumo aplinką ir darbo vietų kūrimą**, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) atveju, sudarant palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir investicijų, užtikrinant atsparesnį finansinį reguliavimą, gerinant darbo rinkų veikimą ir mokesčių naštą perkeliant nuo darbo, tikslingai mažinant nereikalingą administracinę naštą ir reikalavimų laikymosi sąnaudas, užtikrinant vartotojų ir darbuotojų apsaugą, taip pat atsižvelgiant į sveikatos ir aplinkos aspektus;

- **investuoti ir parengti mūsų šalių ekonomiką ateičiai** sprendžiant investicijų, kurių reikia transporto, energetikos ir telekomunikacijų infrastruktūros ir energijos vartojimo efektyvumo, inovacijų ir mokslinių tyrimų, gebėjimų, švietimo ir inovacijų srityse ir kurios nebuvo atliktos laiku, klausimą, visapusiškai pasinaudojant ES struktūriniais fondais, sutelkiant tinkamą privačiojo ir viešojo finansavimo derinį ir sudarant palankesnes sąlygas ilgalaikėms investicijoms, naudojant ir plėtojant finansines priemones, pavyzdžiui, Europos investicijų banko priemones, visų pirma skirtas ilgalaikiams projektams, sukuriant tinkamą reguliavimo sistemą ilgalaikėms investicijoms.
- **stiprinti Sąjungos**, kaip stiprią ir konkurencingą pramoninę bazę ir klestintį žemės ūkį turinčios gamybos ir investavimo vietas, **patrauklumą pasaulyje** ir iki 2015 m., remiantis abipusės naudos ir skaidrumo principais, užbaigti derybas dėl tarptautinių prekybos susitarimų, įskaitant Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimą;
- **užtikrinti, kad ekonominė ir pinigų sąjunga taptų tvirtesniu ir atsparesniu stabilumo ir ekonomikos augimo veiksniumi**, numatant griežtesnį euro zonos valdymą ir tvirtesnę ekonominės politikos koordinavimą, konvergenciją bei solidarumą, kartu atsižvelgiant į vidaus rinkos vientisumą ir išsaugant skaidrumą bei atvirumą ES šalių, kurių valiuta nėra euro, atžvilgiu.

2. Sąjunga, kuri įgalina ir saugo visus piliečius

Europiečiai naudojami sienų nevaržomų integruotos ekonomikos šalių teikiamomis galimybėmis, tačiau ne visi gali šiais privalumais iškart pasinaudoti. Daugelis patiria skurdą ir socialinę atskirtį arba jų bijo. Sąjunga turi toliau daryti tai, ką ji geriausiai sugeba, ir toliau atverti galimybes, tačiau ji taip pat turi būti suvokiama ir vertinama kaip apsaugos garantas. Žmonės tikisi, kad Europa ne tik apgins jų interesus ir pašalins grėsmes, bet ir gerbs jų tapatybę ir bendrumo jausmą. Sąjunga turi būti stipresnė išorėje ir rūpestingesnė viduje.

Todėl, nepažeisdami valstybių narių, kurios yra atsakingos už savo socialinės gerovės sistemas, kompetencijos, kitiems penkeriems metams šioje srityje Sąjungai nustatome šiuos prioritetus:

- **padėti ugdyti gebėjimus ir atskleisti talentus bei gyvenimo galimybes visiems** stiprinant kovą su jaunimo nedarbu, ypač tų jaunuolių, kurie nebesimoko, nedirba ar nedalyvauja mokymuose, atveju, skatinant moderniai ekonomikai tinkamų gebėjimų įgijimą ir mokymąsi visą gyvenimą, sudarant palankesnes sąlygas darbuotojų judumui, ypač tuose sektoriuose, kuriuose nuolat trūksta darbuotojų arba esama gebėjimų neatitikties; užtikrinant vienos iš keturių Sąjungos pagrindinių laisvių, visų ES piliečių teisės laisvai judėti, gyventi ir dirbti kitose valstybėse narėse, apsaugą, be kita ko, nuo galimo piktnaudžiavimo ar nesąžiningų reikalavimų;
- **garantuoti teisingumą** kovojant su mokesčių slėpimu ir mokestiniu sukčiavimu, kad visi prisidėtų pagal savo galimybes;
- **padėti užtikrinti visų mūsų šalių visuomenei minimalios socialinės apsaugos sistemas siekiant atsižvelgti į pokyčius ir panaikinti nelygybę**, apimant socialinės apsaugos sistemas, kurios būtų veiksmingos, teisingos ir tinkamos ateičiai; iš tiesų investavimas į žmogiškąjį kapitalą ir socialinę struktūrą taip pat yra labai svarbus norint užtikrinti ilgalaikes Europos ekonomikos gerovės perspektyvas.

3. Pažangia klimato politika grindžiamos energetikos sąjungos link

Dėl geopolitinių įvykių, pasaulinės konkurencijos energetikos srityje ir klimato kaitos poveikio tapo būtina persvarstyti mūsų energetikos ir kovos su klimato kaita strategiją. Turime vengti to, kad Europa tokiu dideliu mastu priklausytų nuo kuro ir dujų importo. Siekdami užtikrinti, kad mūsų energetikos ateitis būtų visiškai kontroliuojama, norime sukurti energetikos sąjungą, kuria būtų siekiama, kad energija būtų įperkama, saugi ir tvari. Itin svarbus yra energijos vartojimo efektyvumas, kadangi pigiausia ir švariausia energija yra nesuvaldoma energija.

Atsižvelgiant į šį uždavinį, vykdam mūsų artimiausių penkerių metų energetikos ir kovos su klimato kaita politiką daugiausia dėmesio turi būti skiriama:

- **įperkamai energijai** bendrovėms ir piliečiams – mažinant energijos paklausą šiuo tikslu padidinus energijos vartojimo efektyvumą, baigiant kurti mūsų integruotą energijos rinką, randant būdų sustiprinti Sąjungos įtaką derybose, didinant skaidrumą dujų rinkoje; skatinant mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir Europos pramoninę bazę energetikos srityje;
- **saugiai energijai** visoms mūsų šalims – sparčiau įvairinant energijos tiekimą ir maršrutus, be kita ko, pasitelkiant atsinaujinančiuosius, saugius bei tvarius ir kitus vietos energijos išteklius, kaip energetinės priklausomybės, be kita ko, nuo vieno šaltinio ar tiekėjo, mažinimo priemonę, plėtojant reikiamą infrastruktūrą, pavyzdžiui, tarpusavio jungtis, suteikiant privatiesiems ir viešiesiems subjektams tinkamą planavimo sistemą, kad jie galėtų priimti vidutinės trukmės ir ilgalaikius sprendimus dėl investavimo;
- **ekologiškai energijai** – toliau vadovaujant kovai su visuotiniu atšilimu rengiantis 2015 m. Paryžiuje įvyksiančiam JTBBKKK šalių konferencijos susitikimui ir po jo, be kita ko, nustatant plataus užmojo 2030 m. tikslus, kurie visiškai atitiktų sutartą ES 2050 m. tikslą.

4. Laisvės, saugumo ir teisingumo Sąjunga

Piliečiai tikisi, kad jų vyriausybės užtikrins jiems teisingumą, apsaugą ir nešališkumą visapusiškai gerbiant pagrindines teises ir teisinės valstybės principus. Šiuo tikslu taip pat būtini bendri Europos veiksmai, grindžiami mūsų pagrindinėmis vertybėmis. Atsižvelgiant į tokių reiškinių kaip terorizmas ir organizuotas nusikalstamumas tarpvalstybinius aspektus, kovojant su šiais reiškiniais būtinas tvirtesnis ES bendradarbiavimas. Tą patį galima pasakyti apie teisingumo klausimus, kadangi piliečiai vis dažniau studijuoja, dirba, užsiima verslu, tuokiasi ir susilaukia vaikų kitose Sąjungos šalyse. Dar vienas ateinančių metų uždavinys bus migracijos srautų, didėjančių dėl nestabilumo ir skurdo didelėje pasaulio dalyje ir dėl demografinių tendencijų, valdymas; norint išspręsti šį klausimą būtinas solidarumas ir teisingas atsakomybės pasidalijimas.

Todėl prioritetai, kuriuos nustatome Sąjungai kitiems penkeriems metams, yra:

- **geriau valdyti migraciją visais jos aspektais**, mažinant konkrečių gebėjimų trūkumus ir pritraukiant talentus, ryžtingiau sprendžiant neteisėtos migracijos problemą, be kita ko, geriau bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, įskaitant readmisijos klausimus, apsaugant tuos, kuriems reikia apsaugos, vykdant griežtą prieglobsčio politiką, stiprinant modernų Sąjungos išorės sienų valdymą;
- **užkirsti kelią nusikalstamumui bei terorizmui ir su jais kovoti** pažabojant organizuotą nusikalstamumą, pavyzdžiui, prekybą žmonėmis, kontrabandą bei elektroninius nusikaltimus, ir kovojant su korupcija, kovojant su terorizmu ir priešinant radikalizacijai – kartu garantuojant pagrindines teises ir vertybes, įskaitant asmens duomenų apsaugą;
- **gerinti mūsų šalių tarpusavio teisminį bendradarbiavimą** kuriant sąsajas tarp įvairių teisingumo sistemų ir tradicijų, stiprinant bendras priemones, įskaitant Eurojustą, užtikrinant teismo sprendimų tarpusavio pripažinimą, kad piliečiams ir bendrovėms būtų lengviau naudotis savo teisėmis visoje Sąjungoje.

5. Sąjunga kaip stipri pasaulinio masto veikėja

Pastarojo meto įvykiai rodo, kaip greitai pradėjo kisti strateginė ir geopolitinė aplinka, ypač prie Sąjungos rytinių ir pietinių sienų. Nestabilumas mūsų platesniame kaimyniniame regione yra didesnis nei bet kada anksčiau. Tuo pačiu metu dar niekada nebuvo taip svarbu bendradarbiauti su mūsų partneriais sprendžiant abipusio arba pasaulinio intereso klausimus. Siekiant apsaugoti mūsų interesus bei vertybes ir apsaugoti piliečius itin svarbus yra aktyvesnis Europos Sąjungos dalyvavimas sprendžiant pasaulio reikalus.

Todėl ateinančiais metais itin svarbūs bus šie užsienio politikos prioritetai:

- **kuo labiau padidinti mūsų įtaką** užtikrinant valstybių narių ir ES užsienio politikos tikslų suderinamumą ir gerinant ES išorės veiksmų pagrindinių sričių, pavyzdžiui, prekybos, energetikos, teisingumo ir vidaus reikalų, vystymosi ir ekonominės politikos, koordinavimą ir nuoseklumą;
- **būti stipria partnere mūsų kaimyniniame regione** skatinant stabilumą, gerovę ir demokratiją šalyse, kurios yra arčiausiai mūsų Sąjungos, Europos žemyne, Viduržemio jūros regione, Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose;
- **bendradarbiauti su mūsų pasauliniais strateginiais partneriais**, ypač su mūsų transatlantiniais partneriais, sprendžiant įvairius klausimus – pradedant prekyba ir kibernetiniu saugumu, baigiant žmogaus teisėmis ir konfliktų prevencija, ginklų neplatiniu ir krizių valdymu – dvišaliu lygmeniu ir daugiašaliuose forumuose;
- **plėtoti bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje**, kad galėtume įvykdyti savo įsipareigojimus ir pareigas visame pasaulyje stiprinant bendrą saugumo ir gynybos politiką (užtikrinant visokeriopą veiksmų su NATO papildomumą), užtikrinant, kad valstybės narės išlaikytų ir plėtotų reikiamus civilinius ir karinius pajėgumus, be kita ko, telkdamos pajėgumus ir dalydamosi jais, garantuojant stipresnę Europos gynybos pramonę.

*****

EUROPOS VADOVŲ TARYBOS PATVIRTINTI DOKUMENTAI

- *2014 m. birželio 24 d. Tarybos ataskaita dėl 2014 m. konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų*
  - *2014 m. birželio 24 d. Tarybos išvados dėl Albanijos*
  - *Europos Sąjungos jūrų saugumo strategija*
  - *2014 m. gegužės 19 d. Tarybos išvados dėl ES oficialios paramos vystymuisi metinės ataskaitos*
-